Break-in kulovnice a její čištění

gtac.cz/clanky/break-in-kulovnice-a-jeji-cisteni

by Grinch 23. 4. 2019

Jistá firma doporučuje provést u jejich nových hlavní proceduru správného záběhu, tak aby u nich byla dosažena co nejlepší přesnost. Správný záběh hlavně také zajistí v budoucnosti její snadné čištění. Správně provedený záběh také zajistí dosažení maximální možné přesnosti, jaké je hlaveň schopná. Řiďte se prosím následujícími instrukcemi.

VAROVÁNÍ: Nepoužívejte pro záběh hlavně molykované střely.

Obvykle se setkáváme se dvěma typy usazenin v hlavni:

Usazeniny mědi

Usazeniny mědi jsou způsobeny zbytky materiálu pláště střely v hlavni. Během několik prvních ran se v hlavni objeví hodně tohoto materiálu. Je důležité odstranit tento nános kompletně po každé ráně tak aby se zabránilo dalšímu zvětšování množství usazenin.

Usazeniny karbonu

Usazeniny karbonu, také známé jako zbytky střelného prachu jsou způsobeny hořením prachu a jedná se o stálý proces, ale tyto usazeniny se snadno odstraňují.

Tolik oficiální úvod jednoho renomovaného článku, renomovaného výrobce...

A teď trochu z jiného soudku… lidsky…

Diskuze na téma break-in jsou stejně nekonečné a vášnivé, jako diskuze o čištění zbraně.

K oběma tématům si musí člověk udělat vlastní přístup a hlavně zaujmout vlastní stanovisko.

V žádném případě nechci tvrdit, že můj přístup je ten správný a že je to tak dobře. Nikoli! Je to můj názor, založený na mých zkušenostech a hlavně mém přesvědčení.

Co je to break-in?

Je to proces „zajíždění hlavně“ u nové zbraně. Jednoduše nic víc. Je však nutné pochopit, co a proč vlastně „zajíždíme“.

Rozhodně to není proces, který když neuděláme, tak se nám z terčového speciálu (který umí 0,3MOA) nestane kulovnice, která nepůjde stahnout na přesnost pod 1MOA.

Break-in je proces, který má za úkol odstranit nepřesnosti v hlavni, které mohly vzniknout při výrobě. Jedná se nám tedy o různé otřepy, ostré hranky, špony, které mohly zůstat ve vývrtu hlavně při její výrobě a které mohly projít výstupní kontrolou.

Zde již narážíme na jednu zajímavost – „mohly projít výstupní kontrolou“.

Výstupní kontrola je garancí kvality výrobku, garancí kvality výrobce a její přísnost a úroveň je určujícím faktorem, který dává jméno značce. Tedy pokud pustím vysoké procento zmetkovitých výrobků, lidé si to řeknou a bude to vidět. Pokud mám přísnou výstupní kontrolu, potom do prodeje zmetci nejdou.

A tedy ani v našem případě ony diskutované vadné či poškozené hlavně se značkou kvalitních (avšak ne zákonitě drahých) výrobců bychom neměli najít na pultech prodejců.

To nám dává zajímavý postřeh. U kvalitních výrobců a kvalitní hlavňoviny bychom se s otřepy a nepřesnostmi z výroby setkat neměli. Proč tedy break-in?

Další zajímavý postřeh souvisí s otázkou, proč nám vlastně otřepy či hrany ve vývrtu vadí?

Samozřejmě – v první řadě jde o přesnost. Každý se v dnešní době honí za co nejlepšími grupami na terči, postuje na „fejs či instáč“ a ukazuje tak, že je nejlepší

Je jasné, že z hlavně, která nám projektil při výstřelu očeše o plášť a poškrábe jej pomalu na jádro, tak že nemůžeme čekat těch garantovaných 0,3MOA, které nám výrobce či prodejce v dobré víře „nalhal“. Potom tam za pár dní budeme stát s reklamací, že „to nestřílí“ a že chceme peníze zpátky.

V horším případě nás otočí mezi dveřmi se slovy: „Jo vy jste neudělal break-in…“

Tak takhle ne… pro obě strany…

Je důležité si uvědomit, že vše se vším souvisí.

Ano, potřebujeme precizní hlavňovinu, abychom dokázali střílet přesně. Záměrně nezmiňuji další faktory – ruce, nohy, oči, techniku, pouzdro závěru, střelivo atd atd… Zároveň se ale nesmí z break-inu dělat „must have“ a něco, s čím nás může prodejce či výrobce vyhnat a neuznat reklamaci.

Z mého pohledu (a viz pár slov výše) se můžeme s otřepy setkat u nekvalitních hlavňovin anebo ve valné většině případů u levných výrobců zbraní, kteří nemusí mít špičkové výrobní vybavení či nástroje.

Co jsem za ta léta vypozoroval, vyzkoušel a zjistil, tak za výrobce s historií bez problémů (s ohledem na úroveň tovární hlavňoviny) se dá považovat kupříkladu Sako se svou Tikkou T3, která je v cenové relaci již kolem 30tis. Stejné zkušenosti jsou však s Bergarou HMR či puškami Savage, které jsou v téže cenové relaci. A na dnešní poměry to není částka nijak závratná. Samozřejmě to chce být obezřetný u výrobců, kteří s přesnými kulovnicemi začínají a kteří ještě nemají takovou „tradici“ a zkušenosti ve výrobě.

U zbraní věhlasných značek jako Kelbly, Accuracy International, DSR, DTA, Dolphin, G.A. Precision a jiných, výrazně dražších, tak tam bychom se s otřepy setkat v žádném případě neměli. Standardy jsou velmi vysoké a výstupní kontrola by měla být bezchybná. Ale nikdy neříkej nikdy, že?

Je to tedy nutné? Proč vlastně?

Co jsme se tedy zatím dozvěděli… Že nám jde o to, nemít v hlavni otřepy a hrany, které nám budou poškozovat projektil při výstřelu. To je však jedna strana mince. Druhou stranou mince je fakt, že i projektil může danou šponu či otřep při výstřelu uvolnit, popřípadě nalomit a ten se nám může ocitnout ve vývrtu. Při dalším výstřelu se může stát, že šponu (ze stejného materiálu, jako je hlaveň) nám střela vmáčkne do stěny a hlaveň se vyduje. Popřípadě při velmi výrazně špatném obrobení hlavně při výrobě se nám může hlaveň i roztrhnout či prasknout (katastrofický scénář pro vyděšení těch méně zdatných).

Jde tedy o to pochopit, že break-in je vlastně metoda, kdy po každých pár výstřelech pročistíme hlaveň. Je tak velká šance, že právě ty nalomené či naštípnuté otřepy odlomíme a vyčistíme ven, místo abychom je dalším výstřelem vmáčkli do stěny. Takže se jedná o série výstřelů proložených sériemi čištění. Postup opakujeme tak dlouho, dokud nemá „dušička klid“ a my „svědomí čisté“, že jsme udělali pro přesnost maximum

Další zamyšlení

Nyní opět něco k diskuzi.

Mnoho střelců až fanaticky brání a prosazují break-in, protože prostě u nové zbraně je nutný a že se zbraň zničí, pokud jej neuděláme. Do jisté míry lze souhlasit. Viz pasáž o levnějších výrobcích, otřepech a střelbě z takové hlavně.

Zároveň si však musíme ale uvědomit, že break-in má u jakékoli zbraně smysl, pokud jej děláme u nestřílené, nové hlavně. Tedy u hlavně, která sjela z linky a která prošla (zřejmě chybnou) výstupní kontrolou a u které se stalo, že i s otřepy skončila na zbrani a na pultu prodejce, který nám ji rád prodá (ne všichni jsou takoví).

Má otázka zní – zbraň, kterou zakoupíte zcela novou, doopravdy nikdy nestřílela? Máte představu, kolik taková zbraň má již za sebou výstřelů? V továrně výrobce, ve státní zkušebně… těch výstřelů mohou být desítky…

Myslíte si, že si každý výrobce při výrobě anebo střelci ve státní zkušebně…, že si někdo dělá hlavu s nějakým break-in procesem?

S největší pravděpodobností zbraň, kterou vy u nás dostanete na pult a máte možnost být její první majitel, si již svých prvních pár (možná i desítek) výstřelů dala.

Má tedy break-in cenu?

Má!

Aby měla dušička klid. Abyste měli pocit, že jste udělali vše. Aby vás některý z prodejců u nás neotočil mezi dveřmi se slovy: „Jo vy jste neudělal break-in“.

Z mého pohledu tímto procesem „zajíždění hlavně“ nic nezkazíte, v nejlepším případě zbrani doopravdy pomůžete anebo neublížíte.

Berte to však s otevřenou hlavou a mějte povědomí o tom, kvůli čemu to vlastně je.

Ale když jinak nedáte…

Nebojte, pokud jste dočetli až sem, potom si zasloužíte i malou odměnu

Níže lze stáhnout postup, který doporučuje výrobce zbraní RPA u svých zbraní. Je jednoduchý a zvládne jej každý.

Martin

Autor: Martin / GTac.cz

Break-in podle RPA